

Připomínky k návrhu úpravy modelu trhu s plynem v České republice - Pokročilá virtualizace – splynutí virtuálního obchodního bodu s virtuálními body zásobníků plynu (dále jen „návrh“)

V následujícím textu se vyjadřujeme k veřejnému konzultačnímu procesu k návrhu úpravy modelu trhu s plynem v České republice, který byl společně vytvořen a předložen Energetickému regulačnímu úřadu provozovateli zásobníků plynu v ČR, společnostmi innogy Gas Storage, SPP Storage, MND Gas Storage a Moravia Gas Storage ze dne 12. dubna 2017.

Jelikož se jedná o koncepční materiál s návrhem změny zejména u oblasti přepravy z/do zásobníků plynu a jejich umístění v rámci modelu trhu s plynem je naše vyjádření zaměřeno zejména na navržený model jako celek.

Naše společnost obecně podporuje zjednodušení přístupu k zásobníkům plynu zejména s cílem na flexibilnější možnosti jejich využívání. Na druhou stranu však odmítáme netržní zásahy pro podpoření zásobníků plynu. Podnikání v oblasti uskladnění plynu i vzhledem k neregulované ceně za uskladnění plynu považujeme za tržní prostředí ve kterém jednotliví vlastníci musí nést riziko dané trhem.

Problematika návrhu byla diskutována (a naší společností připomínkována) již v minulém roce v rámci novely pravidel trhu s plynem, kdy jsme princip virtualizace zásobníků plynu v navržené podobě (zrušení rezervace přepravní kapacity a přenesení nákladů na vstupní hraniční body nebo domácí bod) odmítali, zejména z důvodu rizika zvýšení cen a nereálnosti modelu ve vztahu k platné právní úpravě energetického zákona.

Po důkladném prostudování předloženého návrhu a analýze našich dřívějších připomínek jsme dospěli k názoru, že předložený materiál z našeho pohledu nepřináší nové argumenty, které by nás vedly ke změně našeho dřívějšího postoje.

Pokročilou virtualizaci – splynutí virtuálního obchodního bodu s virtuálními body zásobníků plynu na základě předloženého návrhu nemůžeme za stávajícího stavu podpořit a doporučujeme dopracování se zaměřením na podpoření využití zásobníků jiným způsobem (viz. níže).

Náš návrh na podporu využití zásobníků

V posledních letech opravdu došlo k snížení cen za uskladnění, a to vlivem zvýšené nabídky na uskladnění a zejména díky zvýšení flexibility dovozu plynu do EU, tuto skutečnost považujeme za zcela normální a zdravý tržní vývoj. Uzavření nejméně efektivních zásobníků plynu (zejména když v posledních letech přibýly na trhu zásobníky nové), tak nepovažujeme za ohrožení bezpečnosti dodávek, ale za přirozený vývoj tržního prostředí.

Jsme toho názoru, že důvodem pro nižší ceny za uskladnění jsou tržní mechanismy a vytvoření nadbytečné nabídky skladovací kapacity v regionu. Úpravy v oblasti cen přepravy tento problém nijak nevyřeší.

Možné návrhy řešení:

- Navrhujeme snížení cen u provozovatele zásobníku plynu formou aukcí s počáteční cenou blízkou variabilním nákladům na dodatečnou kapacitu (v minulém roce byl princip aukcí na krátkodobé kapacity odmítnut provozovateli PZP).
- Navrhujeme zvýšení možností renominací u vtláčení/těžby, pokud je kapacita k dispozici.
- Požadujeme zrušení nesmyslně vysokého poplatku za převod kapacity v zásobníku ve výši 0,5 Kč/MWh (nově takto od 1.5.2017).
- Jako vhodnou cestu pro případnou virtualizaci stále považujeme rezervaci přepravní kapacity provozovatelem zásobníku plynu a přechod na vyšší podíl variabilní složky u přepravy do/z zásobníků plynu.
- Nově navrhuje zavést povinnost kompenzací od provozovatelů zásobníků jejich uživatelům, za období odstávek těžby v těžebním období a odstávek vtláčení ve vtláčecím období.
- Na straně ERÚ navrhujeme v cenovém rozhodnutí snížit ceny přepravy pro krátkodobé produkty na vstupním/výstupním bodě zásobníku plynu, a to přechodem na podobný způsob výpočtu jako je na hraničních bodech u přepravy.